Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 213 (713) ♦ Середа, 10 листопада 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

ЖИТИМЕ У ВІКАХ

Люди, пам'ятайте!

Увечері 5 листопада кияни і гості столиці вщерть заповнили палац культури «Україна». На урочисті збори з нагоди 50-річчя визволення міста від фашистських загарбників з усіх областей нашої держави, з країн СНД, а також з Чехії і Словаччини прибули колишні воїни — учасники битви на Дніпрі. Сивочолі ветерани, увінчані бойовими орденами, Золотими Зірками Героїв, з вдячністю відзначали щедру гостинність Києва, святе всенародне вшанування живих і мертвих, хто півстоліття тому зі зброєю в руках виганяв чужинців із столиці України, з благодатної української землі.

(Закінчення на 2-й стор.)

Історію не переписати

Сірий похмурий ранок минулої п'ятниці спалахнув фейєрверком останніх осінніх квітів у місцях, що в історію Великої Вітчизняної війни увійшли як Лютізький плацдарм. Це й про нього говорилося у торжествуючє скупому повідомленні, яке прочитав Левітан: «... Війська I Українського фронту в результаті стрімко проведеної операції зі сміливим обхідним маневром сьогодні, 6 листопада, на світанку штурмом оволоділи столицею Радянської України містом Києвом».

(Закінчення на 2-й стор.).

Хочуть торгувати напряму

Учора глава українського парламенту Іван Плющ прийняв делегацію Республіки Комі на чолі з Головою Верховної Ради Юрієм Спиридоновим. Вітаючи гостей, І.Плющ зауважив, що ком'яки матимуть змогу безпосередньо ознайомитися з процесами, які відбуваються в нашій державі. І це важливо, бо телекомпанія «Останкіно» часто необ'єктивно висвітлює і коментує події в Україні. Ю.Спиридонов заявив, що виступає за налагодження тісної економічної співпраці між Республікою Комі й областями України. Ми прагнемо розвивати відносини, наголосив він, не через Москву і Київ, а напряму. Сторони обговорили питання можливих поставок нафти і газу до нашої країни, проблеми українців, які проживають у Республіці Комі. Для швидшого їх розв'язання вирішено створити спеціальні парламентські групи.

Продиктовано в номер

Пом'янули повстанців. Та не всі

День пам'яті героїв Холодноярської республіки, котрі з весни 1919 по осінь 1922 року під українським національним прапором боролися проти більшовизму, провела черкаська організація Української демократичної партії. У Мотронинському монастирі відправлено панахиду по козацько-гайдамацьких повстанцях, покладено квіти на могилу 25-літнього холодноярського отамана Василя Чучупаки. Шкода, що останній бастіон УНР — нескорений Холодний Яр та його мужні захисники, нащадки Богдана Хмельницького та Максима Залізняка, досі офіційно не пошановані. Державні органи не віддали їм належної честі й не увічнили хоча б скромним обеліском пам'ять тих, хто любив Україну більше за своє життя...

Щоб нація була здорова

Відбулися загальні збори створеної нещодавно Академії медичних наук України. На форумі, що репрезентував увесь цвіт медичної науки, обговорювалися перспективи розвитку нової організації й напрями її діяльності. Їх окреслив перший президент академії Олександр Возіанов. Згадавши славні традиції українських наукових шкіл, він наголосив, що вони успішно тривають, за що в багатьох напрямах одержано міжнародне визнання.

Про нові можливості розвитку медичної науки у зв'язку зі створенням АМН говорив у своєму виступі президент АН України академік Борис Патон.

Голова Верховної Ради України Іван Плющ закликав вчених дбайливо зберігати надбання українських наукових шкіл і впевнено приступатися до його примноження.

Учасники загальних зборів розглянули й ухвалили статутні документи нової академії, вирішили багато організаційних питань.

Вбивство Юрія Османова

Не стало Юрія Османова - відомого дисидента, активного учасника кримськотатарського національного руху. Понівечене тіло Османова виявлено в Сімферополі 7 листопада о восьмій годині ранку неподалік тролейбусної зупинки. Попереднє слідство виключає ймовірність вбивства з політичних мотивів. Біля вбитого лежала порожня сумка, висунуто версію, що там могли бути гроші або якісь дорогоцінності.

(Закінчення на 4-й стор.)

Репліка

У перемоги завжди своя логіка

Черговим підтвердженням цього старого як світ правила стало рішення Б.Єльцина, м'яко кажучи, утриматися від проведення дострокових президентських виборів у червні наступного року. І хоча подається воно росіянам потужним президентським апаратом як «позиція високопорядної й відповідальної людини, що усвідомлює свій державний борг перед країною і кожним її громадянином», усім ясно, що це рішення спричинене виключно прагматичними міркуваннями. Мабуть, для російського Президента не існувало дилеми: що краще — легітимність влади чи сама влада? Вибрана остання. Чого і слід було чекати. Адже вереснева пропозиція з єльцинського боку провести дострокові вибори була, як пам'ятаєте, поступкою «буремним» парламентаріям. Тим, які вже носять приставку «екс». Чого ж тут вже сумніватися?! І не сумніваються...

Цікаво лише, як сприйняв нову ситуацію з президентською владою в РФ Захід. Той Захід, який вже налаштував команди спостерігачів за дотриманням демократії під час нових парламентських виборів у грудні. Тут же, нібито, з демократією стало не все гаразд. «Звичайно, наша підтримка Бориса Єльцина стає не такою вже твердою, — заявив відомий американський сенатор Р.Доул. — І все ж поки Єльцин підтримує демократію, ми підтримуємо його». Коло, як бачите, замкнулось.

Ігор ГРУШКО.

ЛЮДИ, ПАМ'ЯТАЙТЕ!

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

У президії зборів — Президент України Леонід Кравчук, Голова Верховної Ради Іван Плющ, члени уряду, герої-визволителі Києва. З доповіддю про 50-річчя переможної битви на Дніпрі і визволення міста виступив представник Президента України у Києві Леонід Косаківський. У першому слові доповідач наголосив:

— Почуття вдячності поколінню, на долю якого випали суворі випробування лихоліття війни, єднаються в наших серцях з почуттям глибокої скорботи. Війна підступно увірвалася в кожний дім. Вона опалила своїм вогнем кожну родину. Ми схиляємо голови перед братськими могилами воїнів, які полягли в боях за Київ під час його героїчної оборони і визволення. Ми схиляємо голови перед пам'ятниками і обелісками наших ратних трудівників, перед безіменними могилами всіх, хто поліг на фронтах Великої Вітчизняної війни, хто загинув від фашистських тортур в окупованих містах і селах, а також у чужинській неволі.

Світлу пам'ять захисників і визволителів Києва, які полягли в запеклих боях, учасники зборів вшанували хвилиною мовчання.

Сьогодні Київ — столиця молодої суверенної держави. Це покладає на киян нові обов'язки. Майже трьохмільйонне місто має можливість забезпечувати свій добробут, подальшу розбудову власними силами, не сподіваючись на допомогу ззовні. Для цього багато що вже робиться. Київська міська адміністрація опрацювала і здійснює програму першочергових заходів, спрямованих на стабілізацію соціально-економічної ситуації в місті. Спільно з держадміністраціями Київської та інших областей здійснюються плани забезпечення столиці продовольством. Вживаються заходи щодо поліпшення роботи громадського транспорту, будівництва житла, нарощування випуску товарів народного споживання, вдосконалення служби побуту, подальшого розвитку науки і культури.

Після урочистих зборів відбувся великий святковий концерт.

Володимир ЧЕРКАС.

ІСТОРІЮ НЕ ПЕРЕПИСАТИ...

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Обхідний маневр здійснювали і ці люди, які приїхали на відзначення 50-річчя визволення Києва від фашистських загарбників. З усіх усюд країни, яка колись називалася Радянським Союзом, Київські міська і обласне державні адміністрації, незважаючи на нинішню фінансову скруту, все ж знайшли можливість запросити на свято тих, хто півстоліття тому вижив у цьому пеклі, власним життям готовий був заплатити за перемогу.

Як же вони не схожі на пам'ятники героям, яких немало стоїть на вишгородській землі! Старенький, щупленький, низенький (й мені до плеча) колишній старший лейтенант Нарповод Пандораксаєв з Бурятії. Ми стоїмо з ним під старезною сосною в натовпі гостей і чекаємо «бою» — молоденькі солдати й курсанти братимуть штурмом оцей пагорб. Ввічливий підполковник радить нам трохи відійти з галявини. Жартує:

— Їм наказано взяти цю висоту, тож підуть напролом...

Холодно, вогко, вітер з Дніпра пронизливий. Важко уявити, як їм тоді було — тієї листопадової ночі 1943 року. Запитую про це у Нарповода Меженовича:

— Як? Дуже страшно... Хлопчаками ж були, заледве двадцять виповнилося...

Нарешті хлопці в новеньких касках і плащ-палатках беруть штурмом свою висоту і вишиковуються лицем до лиця до тих, хто по-справжньому — під ворожим вогнем — штурмував ці кручі. Два покоління. Одне колись дало клятву в ім'я полеглих побратимів — довіку все пам'ятати.

Репродуктор розносить навкруг імена Героїв Радянського Союзу, які залишилися у цій землі навіки: Нефедов, Загривний, Лопата... А от Герої Радянського Союзу старшому сержантові Павлову доля послала довгу дорогу. Це його взвод і взвод старшого сержанта Нефедова утримали захоплений плацдарм, щоб інші могли йти далі, на Київ.

А в Нових Петрівцях з нагоди цієї події відкрито музейний комплекс з діорамою «Битва за Київ. Лютізький плацдарм. 1943 рік». У його відкритті взяли участь Голова Верховної Ради Іван Плющ, народні депутати, члени уряду. З вітальним словом виступив Президент України Леонід Кравчук.

Відгриміли салюти, відцвіли фейєрверки, рушили в неблизьку дорогу ветерани, які форсували Дніпро, визволяли Київ від ворога. Що залишається? Пам'ять.

Пам'ять... Не знаю чому, а мені не йдуть з думки ці літні люди, які навряд чи довго ще приїжджатимуть до Києва. І ми, сьогоднішні, хто прийняв від них естафету пам'яті про те, що відбулося, коли вони прийняли крижану купіль, а ворог хрестив їх прицільним вогнем. Це історія, яка була. І це та історія, яку ми нині знову намагаємося переписати.

Нині тих же ветеранів нев'язливо, але твердо намагаються переконати, що це було не так, закликаючи у свідки навіть самого Ярослава Мудрого, царство йому небесне. Очевидно, людям, які пишуть і ще писатимуть сценарії подібних свят, слід надзвичайно обережно поводитися з такою делікатною річчю, як історія,— подобається вона їм чи ні. В ім'я полеглих за Батьківщину, за рідну землю, в ім'я матерів, чиї сльози ніколи не висохнуть, тих, хто прийде після нас і повинен знати свою історію.

Валентина ПИСАНСЬКА.

НАЙВИЩЕ ЗВАННЯ — СОЛДАТ

Хрещатик знає немало свят і парадів, демонстрацій і урочистих маршів. Але отаких — від яких стискається серце і навертаються сльози — небагато. Шостого листопада головною вулицею столиці України пройшли її визволителі — колишні піхотинці і танкісти, кулеметники і артилеристи.

50 років тому вони штурмом взяли місто, а нині їм важко подолати навіть кількасот метрів Хрещатика — даються взнаки і роки, і недуги, болять старі рани.

Кияни ж зробили все, щоб і гості-ветерани, а їх до столиці приїхало 400, і ті, які мешкають у ній, відчули і любов, і шану, і повагу. Знайшлися для колишніх бійців і сувеніри, і невелика фінансова підтримка, і, звичайно ж, квіти. Київ вклоняється героям.

У другій половині дня тисячі киян з високих пагорбів правого берега спостерігали цікаве театралізоване дійство —форсування Дніпра і штурм міста.

Фото Олександра КЛИМЕНКА і Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Парламентська хроніка

СТАРТУВАЛИ, АЛЕ НЕ ЗІ СТАРТУ

Ранкове засідання 9 листопада

Депутати після «розминки» затвердили орієнтовний графік роботи на 9—12 листопада. Згідно з ним затвердили кількох членів Колегії Генеральної прокуратури України і впритул підійшли до одного з головних сьогодні питань — Закону про вибори народних депутатів України та до затвердження складу Центральної виборчої комісії, яка має проконтролювати й забезпечити ці вибори.

Серед інших питань — проект програми діяльності уряду на листопад — грудень 1993 року і на 1994 рік та питання фінансування народногосподарського комплексу і соціально-економічних заходів. 11 листопада з цього приводу з доповіддю перед депутатами виступить Президент Л. Кравчук.

З депутатської «розминки», що стала вже звичною, стало, як не дивно, відомо — парламентарії, здається, зрозуміли головне: Україна майже остаточно перетворилася з зони ризикованого підприємництва на зону ризикованого проживання. Зокрема, депутат В. Яценко (Житомирщина) підрахував, що навіть Президент потерпатиме, бо якщо в нього «є на утриманні хоча б двоє членів сім'ї, то вони всі опиняються за межею бідності». Але коли Президент (є таке сміливе припущення) якось викрутиться зі скрути, то що робити простим людям? Бо, як сказав В. Яценко, «росіянин, який має середню зарплату, приїздить до України і може закупити трьох українців, які отримують середню зарплату». Що ж, зачекаємо четверга — може, хоч щось стане зрозуміліше.

Цілком закономірно виникло питання щодо останніх указів Президента про товарні облігації та про приватизацію недобудованих об'єктів, які, за словами депутата О. Барабаша (Дніпропетровщина), порушили три статті чинної Конституції і 17 законів. До порядку денного було внесено питання щодо можливого парламентського вето на дію цих указів.

В орієнтованому графіку роботи ВР в листопаді звертає на себе увагу той факт, що серед пропонованих питань нема обговорення можливості ратифікації Договору СТАРТ-1 та приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Це, щонайменше, дивно, особливо з огляду на останню україно-американську зустріч, а отже, питання потребує уточнення.

Десять народних депутатів України від Криму подали І. Плющу депутатський запит з вимогою доручити Генпрокуратурі з'ясувати обставини загибелі лідера Національного руху кримських татар (НРКТ) Ю. Османова. На їхню думку, можлива політична провокація проти кримськотатарського Меджлісу — опонента НРКТ, а отже загостриться обстановка на півострові.

Одне слово, депутатам є чим займатися.

Володимир СКАЧКО.

Інтерв'ю в кулуарах

Левко КРУПА, народний депутат України:

Закон про вибори, що його обговорюють сьогодні на сесії, має бути прогресивнішим за теперішній. Сподіваюся також, що попри опір у парламенті, вдасться збільшити кількість депутатів від партій: замість 50, як пропонують, хоча б 100. Бо інакше про які фракції та об'єднання в майбутньому парламенті можна говорити.

Михайло ШВАЙКА, народний депутат України:

Новий закон про вибори буде номенклатурний. ВР, яка його схвалюватиме, зробить усе можливе, щоб опинитися у цьому залі знову. Прикро, що депутати думають про себе, а не про державу. Навіть декотрі з членів Народної Ради схиляються до мажоритарної системи, яка гарантуватиме їм мандат у ВР наступного скликання.

Окрім того, маємо сьогодні ще одну біду: завізований міністром фінансів Г. П'ятаченком та виконувачем обов'язків прем'єр-міністра Ю. Звягільським Указ Президента про товарні облігації, за яким усе, що є в Україні, буде заставлено. Україну практично продано. І якщо ми не скасуємо цього Указу, не випадатиме говорити ні про приватизацію, ні про наступні вибори.

Володимир МОСКОВКА, народний депутат України:

Той закон, який парламентська більшість намагатиметься провести, принципових змін до політичного життя України не внесе. А новообраний парламент може виявитися ще гіршим за нинішній. Сьогодні ми не маємо в парламенті юридично оформленої більшості, яка узяла б на себе відповідальність за те, що відбувається в Україні. Будуть спроби залишити мажоритарну систему і максимально зберегти кількість товариств, що мають право висувати кандидатів у депутати. Поки закон про вибори спиратиметься не на багатопартійну систему — зрушень не буде. Як голова правління соціал-демократичної партії відстоюватиму також пропорційну систему виборів, яка дасть змогу через три-чотири скликання ВР визначити силу, що й поведе Україну до прогресу.

Віталій МЕЛЬНИЧУК, народний депутат України:

Не біда, якщо закон спиратиметься на мажоритарну систему. На цьому етапі таке рішення буде доречне. Нехай партії беруть участь у виборах, висувають своїх кандидатів, але нехай обиратиме кандидатів народ.

Як на мене, закон про вибори — не найважливіша проблема в Україні. Але питання свідомо розкручують, щоб відвернути увагу громадськості від того, що відбувається в державі. Наприклад, від Указу Президента про товарні облігації, за яким вся наша земля, наше майно заставлене за 400 безіменних облігацій. Ми можемо обрати нормальний парламент, але й не статися, що йому не буде чим керувати.

Записала Наталія ФІЛІПЧУК.

УКАЗ
Президента України

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За високі досягнення у сталеплавильному виробництві, освоєння і впровадження сучасних ефективних технологій виплавки якісних марок сталей **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України сталевара мартенівської печі Запорізького державного металургійного комбінату «Запоріжсталь» **МАЛИНОВСЬКОГО Володимира Кузьмича.**

Президент України
Л.КРАВЧУК

м.Київ
3 листопада 1993 року

УКАЗ
Президента України

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За визначний особистий внесок в організацію металургійного виробництва, освоєння випуску нових видів високоякісної металопродукції, виконання важливих державних замовлень **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України генерального директора Запорізького державного металургійного комбінату «Запоріжсталь» **САЦЬКОГО Віталія Антоновича.**

Президент України
Л.КРАВЧУК

м.Київ
3 листопада 1993 року

Присвоєно почесні нагороди

Указом Президента України від 3 листопада 1993 року присвоєно почесні звання України групі робітників, спеціалістів і службовців Запорізького державного металургійного комбінату «Запоріжсталь» за значний особистий внесок у підвищення ефективності металургійного виробництва, досягнення високих показників у випуску якісної металопродукції.

У листопаді 1993 року виповнюється 60 років з дня заснування металургійного комбінату «Запоріжсталь», одного з найбільших підприємств чорної металургії в Україні, широко відомого далеко за межами нашої держави. На всіх етапах свого історичного шляху колектив «Запоріжсталі» мав славу металургійного велетня, який був завжди в авангарді індустріалізації народного господарства, новатором у впровадженні прогресивної техніки і передових технологій, освоєнні нових видів металопродукції.

Саме тут уперше було освоєно виробництво високоміцного листа для оборонної і космічної техніки, холоднокатаного автомобільного листа, гнутих профілів, консервної жерсті та ін. Незважаючи на складні економічні умови, колектив металургійного комбінату стабільно забезпечує поставки металу згідно з державними замовленнями, направляє значні кошти на технічне переобладнання і реконструкцію виробництва, будівництво природоохоронних об'єктів, вирішення соціальних питань.

Удостоєні почесних звань України — досвідчені, кваліфіковані працівники мають високу професійну підготовку, постійно удосконалюють технологію виплавки чавуну і сталі, виробництва металопрокату. Вони забезпечують безперебійну роботу металургійних печей і устаткування, раціонально використовують сировину та енергоресурси, беруть активну участь у раціоналізаторській діяльності.

Життя Рад

Кому — ліворуч, а кому — праворуч

На грані розмежування опинились депутати Полтавської міськради

«Російський вірус» крокує Україною? Судячи з дебатів на сесії Полтавської міськради — так. Декотрі депутати відверто заявили, що настав час ліквідувати місцеві Ради, встановити жорстку вертикальну підпорядкованість і тим самим перекреслити в цілому демократичний закон України про місцеві Ради і регіональне самоврядування. На думку голови міськради Анатолія Кукоби, переважної більшості депутатів нинішні архаїчні Ради справді потребують реформування, але штучна і до того ж насильницька стимуляція знову зможе призвести до конфліктів, тільки тепер на рівні регіонів.

До того ж, факт залишається фактом: місто уже вступило в передвиборну кампанію. Провести її треба так, щоб не загострилося політичне розмежування в суспільстві. У цьому плані заслуговує на увагу робота міського клубу виборців, який зумів об'єднати різні політичні сили й угруповання задля ідеї незалежної України. Проте наступні вибори, і це добре усвідомлюють депутати, відбуватимуться на фоні глибокої економічної кризи, що охопила усі сфери життя, і якщо криза загостриметься і далі, можливий навіть екстремальний розвиток подій. Попереду зима, напевне, дуже тяжка. Місто вже потерпає від великої нестачі енергоносіїв, десятки підприємств перебувають у критичному стані, а головне, що майже немає перспектив на рух економічних реформ.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Говоримо — ринок, думаємо — спекулянт

Правові передумови розвитку підприємництва. Чи є вони нині?

Ми вже маємо певну законодавчу базу у сфері регулювання економічних відносин, відносин підприємництва, яке має становити «кровоносні» системи економічного простору України. Це, насамперед, закони «Про власність», «Про підприємництво», «Про підприємства в Українській РСР», «Про господарські товариства», «Про іноземні інвестиції» та інші.

Саме вони мають становити правовий фундамент демократичного громадянського суспільства, в якому регулювання ринкових відносин спирається на об'єктивні економічні закони.

Радянське законодавство, його концепція з моменту свого зародження були побудовані на базі непримиренної боротьби з приватною власністю. І сьогодні ще діють багато які правові норми, що увійшли в гостру суперечність з ринковими тенденціями. Так, наприклад, за умов руху України до справжніх товарно-ринкових відносин, які передбачають і приватну власність, і вільне підприємництво, комерційні операції з іноземною валютою набувають і не можуть не набувати характеру цілком звичних цивільно-правових угод. Водночас ці дії караються кримінальним кодексом (ст. 80 КК Укр. РСР). Те саме можна сказати і про кримінально-правову норму, яка регулює відповідальність за спекуляцію (ст. 80, 154 КК Укр. РСР). Кримінальна відповідальність за спекуляцію не тільки суперечить азбуці торгівлі й нормам цивільного законодавства, але порушує правову рівноправність громадянина і держави. Держава купує і продає валюту і товари з великою користю для себе, а для громадянина за ті самі дії — кримінальна відповідальність.

Найважливішою правовою передумовою відродження та розвитку господарчої мотивації, приватної ініціативи та підприємництва в Україні має стати конституційне закріплення інституту приватної власності та принципів недоторканності майна підприємця, захисту його права власності, свободи конкуренції товаровиробників, свободи підприємницької діяльності і невтручання до неї держави. Винятком можуть бути лише питання, котрі законодавець має віднести до її виключної компетенції: забезпечення законності, національна безпека, антимонопольне регулювання, соціальний захист тощо.

Слід уточнити вже прийняті Верховною Радою України закони у сфері економіки, недвозначно визнати у законі «Про власність» приватну власність, відмовитися від її вузького розуміння як власності лише громадянина і вже на цій конституційно-правовій основі скоригувати правові норми інших законів. Незважаючи на політичні заяви про необхідність переходу до ринкової економіки, які лунають протягом майже трьох років, жодна з комісій Верховної Ради не підготувала проект Закону України про приватну власність, без якого не може бути й мови про відродження, становлення і розвиток приватного права України, права ринкової економіки, права демократичного громадянського суспільства.

Поряд з цим потребує чіткішого й адекватнішого відображення у законодавстві режим права державної власності як форми власності, яка ще довго в економічній системі України матиме перевагу. За умов переходу до багатоукладної ринкової економіки законодавець повинен шукати юридичні конструкції, що гарантували б оптимальне функціонування і приватної, і державної форм власності. Йдеться, зокрема, про визнання рівноправного значення і свободи приватного підприємництва і публічної ініціативи.

Так само слід вдатися до конституційного закріплення принципу підпорядкування економічного життя тільки закону. На зміну відомчому регулюванню, продукту адміністративно-командної системи має прийти законодавче регулювання як основне. Побудова правової держави потребує введення підзаконної нормотворчості суто у русло виконання того чи іншого закону.

Для усунення наявних обмежень у галузі підприємництва необхідно найближчим часом переглянути чинне законодавство (адміністративне, трудове, кримінальне, цивільне тощо) з метою, по-перше, визнання нормативних актів, які не суперечать розвитку приватної ініціативи і підприємництву, і, по-друге, скасування всіх чинних правових актів, що стримують розвиток приватної ініціативи і підприємництва.

Захист власності, у тому числі й приватної власності підприємців має стати одним із важливих обов'язків державно-правової системи України. Вона має передбачати жорсткішу адміністративну й кримінальну відповідальність в аспекті майнових санкцій.

Державне регулювання економічних процесів в Україні має орієнтуватися не на якусь одну галузь законодавства — адміністративну, цивільну, господарчу, фінансову тощо, а на комплекс правового забезпечення економічних відносин із застосуванням методів усіх галузей права.

Важко уявити становлення і функціонування ринкової економіки без нової систематизації і кодифікації відповідного законодавства. Передусім, йдеться про необхідність копіткої, серйозної праці над розробкою нового Цивільного кодексу України як кодексу приватного права, Підприємницького (комерційного) кодексу як органічної частини системи цивільного законодавства, який відображав би особливості підприємництва як діяльності, пов'язаної з одержанням і нарощуванням прибутку.

Основою розвитку права ринкової економіки, підприємницького права мусить стати широке застосування норм прямої дії, тобто норм, у яких законодавець однозначно визначає права, обов'язки та правила поведінки будь-якої фізичної або юридичної особи, у тому числі й державної, безвідносно до вказівок або заборони з боку будь-яких органів влади та управління.

Статус індивіда мусить бути більш незалежним від коливань економічних циклів і захищеним від свавілля чиновника. Наприклад, збитки, включаючи втрачену вигоду, заподіяні підприємцю державними органами чи службовими особами, діями, які виходять за межі їх компетенції і порушують його законні майнові права, мають бути повністю відшкодовані підприємцю на основі рішення суду. У цьому плані повинна бути значно підвищена роль судів.

Ніхто, окрім суду, не може позбавити громадян, приватні чи державні підприємства прав на належну їм власність, так само і обмежувати їхні права на вільне розпорядження цією власністю.

Процес формування національного ринку України має з самого початку мислитися тільки у контексті інтеграції із світовими господарсько-економічними процесами, безумовно в національних інтересах. Це сприятиме транснаціональному переплетенню промислового, торговельного і банківського капіталу України і привернення на її територію інвесторів з інших країн світу, розвитку спільного підприємництва. Тобто актуальною стає проблема уніфікації, правового регулювання підприємницької діяльності в Україні.

При цьому держава повинна гарантувати стабільність законодавства у галузі підприємництва. Порушення принципу стабільності законодавства, особливо у період переходу до ринкової економіки, може бути лише у разі зміни політичної чи економічної ситуації у республіці, яку неможливо було передбачити заздалегідь. Додам: неможливість такого передбачення має підтвердити Верховний Суд України.

Як свідчить світовий економічний досвід, «ринкові механізми» суспільного господарства взагалі здатні ефективно функціонувати лише за умови стабільних економічних та політичних відносин. Соціальні та інші катаклізми призводять, як правило, до введення централізованого управління економікою. Тому сьогодні політична орієнтація тільки на те, що ринок нам допоможе розв'язати наші пекучі кризові проблеми, — це хибна установка. Ринок як певна соціальна система саморегулювання економіки, що стимулює розвиток суспільного виробництва за його кількісними та якісними параметрами, є продуктом відносно тривалого еволюційного соціального розвитку.

Товарно-ринкове господарство, що формується в Україні, має стати складовою частиною демократично розвинутого громадянського суспільства з відповідною йому правовою державою. Саме держава зобов'язана гарантувати економічну свободу і конкуренцію, забезпечувати сприятливе соціально-економічне середовище, суверенітет самої людини. Акцент тільки на ринок і приватну власність (безумовно необхідні елементи багатоукладного господарчого організму), на економічний прагматизм, еквівалентний обмін тощо, без зв'язку з абсолютно необхідними розвиненими державно-правовими інструментами соціального захисту та без гарантії прав і свобод (насамперед економічних) особи — громадянина, споживача, відштовхне знову наше суспільство від прогресу цивілізації на шляхах дикого накопичення первісного капіталу.

Володимир СЕЛІВАНОВ,
директор Центру досліджень проблем підприємництва і менеджменту АН України,
академік Академії підприємництва і менеджменту України,
доктор юридичних наук.

КОЛИШНЄ СВЯТО ДЛЯ КОЛИШНІХ

У **Луцьку** відбувся мітинг громадського осуду злочинів Комуністичної партії колишнього Союзу і Компартії України. Промовці з тривогою говорили про те, що колишні злочинні структури комуністів знову рвуться до влади. І їм потрібно протиставити згуртованість усіх національно-демократичних сил в ім'я розбудови Української держави.

У **Сімферополі** 7 листопада у демонстрації і покладанні квітів та вінків до пам'ятника Леніну взяли участь Комуністична партія трудящих Криму, Союз молодіжних організацій Криму, Союз російських офіцерів «Честь имею», об'єднання «Трудовий Крим», а також кримська організація ВКПБ. Всього — близько 500 чоловік.

У **Севастополі** цього дня на площі Нахімова зібралися близько 300 осіб.

Колишні сивочолі відповідальні працівники Чернігівського обкому КПУ та його номенклатура спільно з нинішнім керівництвом місцевої КПУ на Красній площі **Чернігова** провели демонстрацію і мітинг, на якому вшанували день Жовтневого перевороту і посумували за минулим.

До півтисячі чоловік, здебільшого — похилого віку, взяли участь у демонстрації й мітингу, що відбулися 7 листопада в **Одесі**. На центральній площі міста, що носить ім'я Жовтневої революції, майоріли червоні знамена й транспаранти, лунали промови, в яких засуджувався політичний і економічний курс нинішнього парламенту й уряду України.

Київ. 7 листопада.
Фото Олександра Клименка.

НА «ЛАВІ ПІДСУДНИХ» — КОМУНІЗМ

У Києві кілька днів тривали міжнародні громадські слухання про злочинну суть комуністичної ідеології «Комунізм — глухий кут цивілізації». Цей маленький громадський «Нюрнберг» організували НРУ, Всеукраїнське товариство «Меморіал» імені Василя Стуса та Всеукраїнське товариство політичних в'язнів і репресованих. Вирок вовоїнничому «підсудному» учасники «судового засідання» винесли 7 листопада — в «червоний день календаря», який для мільйонів став чорною датою. Вина злочинця встановлена численними показаннями свідків та неспростовними речовими доказами. Комуністична ідеологія кримінальна, оскільки вона людиноненависницька за суттю, побудована на розпалюванні ворожнечі, протиставленні класів, на знищенні моралі та віри. Громадські слухання не бутафорія: прецедентів осуду ідеологій у світі чимало. Згадаймо засудження рабства чи кріпацтва. Останній приклад — Нюрнберзький процес з його вироком фашизму. На комуністичну ідеологію та її провідників, вважають учасники слухань, рано чи пізно також чекає Нюрнберг-2. Це допоможе людству уникнути загрози тоталітаристського реваншу. Надто велику ціну заплатили народи, в тому числі й український, за «світле завтра», щоб не поставити на ньому каїнової печаті.

Передплата-94

«ГОЛОС УКРАЇНИ» — КРАЩИМ ВИРОБНИЧНИКАМ

У працівників акціонерного дольового об'єднання селян «Промінь» Луцького району газета «Голос України» має велику популярність. Як повідомив у кореспондентський пункт газети у Волинській області голова цього об'єднання Володмир Ющук, п'ятнадцятьом кращим виробничникам на перше півріччя 1994 року коштом господарства передплачено газету «Голос України».

Редакція висловлює щиру вдячність за підтримку.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Милосердя

ЦЕНТР «СУВАГ КИЇВ» НАВЧАЄ

Юрко Небіков, як і багато інших глухих хлопчиків та дівчаток, навчається у центрі реабілітації слуху «СУВАГ Київ» — поки що єдиному у державі. Основою для його створення стала угода між Головним медичним територіальним об'єднанням Києва і всесвітньовідомим центром СУВАГ міста Загреба. Центр «СУВАГ Київ» з кожним днем набуває досвіду, незважаючи на те, що директор його Тетяна Кулакова замість лікувати дітей змушена боротися за приміщення, «вибивати» спеціальну апаратуру, доводити можновладцям необхідність існування такого закладу. Але знаходяться й люди, що допомагають хворим дітям та їхнім лікарям — а в центрі працюють 27 спеціалістів, в основному сурдопедагоги. Генеральний директор з обслуговування іноземних представництв Київської міської держадміністрації Павло Кривонос виділив кошти на ремонт і реконструкцію приміщення центру, а маленькому Юркові завдяки голові правління концерну «Укрцукор» О. Зайцю виділено валютні кошти на придбання імпортного слухового апарата.

Леонід ВОЙТОВСЬКИЙ.

Знак біди

ВБИВСТВО ЮРІЯ ОСМАНОВА

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Юрій Османов, як і голова Меджлісу кримськотатарського народу Мустафа Джемілєв, з юних літ включився у боротьбу за повернення свого народу з місць заслання у Крим. Обидва багато років провели в тюрмах і концтаборах. Згодом через ідейні розбіжності їхні шляхи розійшлися, і виходило так, що Османов виступав, як правило, проти того, за що боровся Меджліс і Мустафа Джемілєв. Османов вважав себе лідером Національного руху кримських татар (НРКТ). Однак він діє лише в місцях виселення. На історичній батьківщині його замінила Організація кримськотатарського національного руху (ОКНР). У Криму НРКТ — це нечисленна організація, відома в народі як «Група Юрія Османова». Не маючи твердої підтримки співвітчизників, Османов організовував зустрічі кримських татар, на які запрошувалися абсолютно всі, хто бажає, але приходили лише кілька десятків. Нещодавно Османов побував у Туреччині, де заявив, що справжніми патріотами народу є члени його руху, а не Меджліс і не ОКНР. Османов, на відміну від своїх опонентів, підтримував ВР Криму. Був противником надання квот кримським татарам та іншим депортованим народам у майбутній ВР Криму. А саме за ці квоти впродовж тривалого часу боровся Меджліс. Османов вважав, що проблему кримськотатарського народу можуть розв'язати владні структури Росії, України, Республіки Крим. А Меджліс і ОКНР вбачають майбутнє свого народу, свою державність у складі незалежної України.

Трагічна загибель Юрія Османова вразила кримськотатарський народ. Мустафа Джемілєв висловив глибоке співчуття сім'ї, родичам і однодумцям загиблого, який «усе своє життя присвятив кримськотатарському національному рухові. Незважаючи на серйозні суперечності між нами, загибель Ю.Османова — велика втрата».

Олександр ПІЛАТ.

Коли верстався номер. *Як повідомив прес-центр УВС Сімферополя, «в убийстве Османова обоснованно подозревается и разыскивается органами милиции казанский татарин по национальности, житель с. Угловое Бахчисарайского района Хаиров Раиль Камилевич, 1968 года рождения, ранее судимый, нигде не работающий».*

У партіях і рухах

«РУССКАЯ ПАРТИЯ КРЫМА»

У Криму згідно із законом автономної республіки «Про об'єднання громадян», напередодні виборів Президента і кримського парламенту триває реєстрація партій. Свідоцтво за номером чотири отримала «Русская партия Крыма».

Основною метою «Русской партии Крыма», як записано у свідоцтві про реєстрацію, є захист економічних, політичних і соціальних інтересів громадян Республіки Крим, незалежно від національності, віросповідання і соціальної належності. Партія має намір боротися за відтворення нової союзної держави, основою якої, підкреслюється в статуті, повинні бути Росія, Україна, Білорусь, а також Республіка Крим.

Олександр САНИЧ.

Паралелі

МИСЛИВЦІ ЗА ПАЛЬНИМ

На Івано-Франківщині почастішали випадки пошкодження нафтопроводів з метою викрадення пального. Злодії застосовують при цьому хитромудрі саморобні пристрої для висмоктування енергоносіїв. Так, напередодні здійснення злочинного задуму нафтопірати з села Верлогів Рожнятівського району пошкодили телефонний зв'язок, порозбивали електролампочки на стовпах. Але пальне їм не дісталося, оскільки рідина зафонтанувала з трубопроводу з такою силою, що саморобний уловлювач не зміг нічого вдіяти.

Внаслідок пошкодження магістралі завдано значної шкоди навколишньому середовищу.

Це вже друга злочинна спроба поживитися пальним на ділянці трубопроводу Надвірна—Калуш.

Невдало закінчився і нічний напад на нафтомагістраль поблизу села Шепарівці Коломийського району.

Василь БАБИЧ.

Отакої!

Страйкують діти. Підбурюють батьки

У чернівецькій середній школі кілька днів на навчання не з'являлися другокласники. У такий спосіб вони протестували проти кількаразових замін їхніх класних керівників.

— Залишіть нам учительку, яку ми полюбили, — заявили вони директору.

Як зізналися юні страйкарі, на це їх підбурили батьки.

У конфлікт втрутилося міськвно. Дітям запропоновано нового класного керівника. Попередні вчителі переведені в інші класи. Страйкарі погодилися на таке третейське рішення.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Актуально

ЗУНР... без купюр

Експедицією в район боїв на захист Західно-Української Народної Республіки завершилася в Івано-Франківську міжнародна наукова конференція, присвячена 75-річчю ЗУНР. Протягом трьох днів науковці з Києва, Донецька, Рівного, Львова, Тернополя, Чернівців і зарубіжжя чи не вперше відверто, без перекручень і фальсифікацій, говорили про значення ЗУНР в історії українського народу, її місце в світовій історіографії та мистецтві. Конференція відбулася з ініціативи Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича, Прикарпатського університету імені Василя Стефаника, обласної держадміністрації.

ЦеСУС піде іншим шляхом

Центральний Союз українського студентства (ЦеСУС) провів у Києві конференцію «Студентство Східної Європи на шляху до відкритого суспільства». Студенти обговорили питання деідеологізації вищої школи, переорієнтації її на підготовку молоді до життя в нових суспільно-політичних умовах. Конференція, охарактеризувавши стан студентського руху в країнах колишнього соціалістичного табору, накреслила шляхи розв'язання специфічних для неї онну студентських проблем.

Реалії

Масові звільнення

кваліфікованих кадрів, за повідомленням обласного відділення «Грінпіс Україна», спостерігаються на Запорізькій атомній станції. За власним бажанням залишають АЕС не тільки через низькі заробітки в порівнянні з платнею на російських станціях, а й через атмосферу в колективі.

Олександр МИХАЙЛЮТА.

Запоріжжя.

Контакти

Фінни обирають Одесу

В Одесі відбулася презентація дочірнього підприємства всесвітньовідомого фінського концерну «КОНЕ» — акціонерного товариства закритого типу «КОНЕ КРАНИ Україна». Досі своїх філій концерн у нашій державі не мав. Чому ж обрано для першої саме Одесу? Посол Фінляндії в Україні Ерик Ульфстедт, який узяв участь у презентації, коротко пояснив це так: тут — морські ворота України, і продукція «КОНЕ» може знайти найширше застосування в суднобудуванні та судноплавстві, в контейнерному виробництві, приваблюють також можливості співробітництва з тутешнім об'єднанням «Краян». Нове підприємство, що базується виключно на іноземному капіталі, не тільки постачатиме в Україну свою продукцію (крани, електротрелери, різноманітні конструкції, вузли й запчастини), а й візьме безпосередню участь у спорудженні в Іллічівську контейнерного терміналу, займається маркетингом, модернізацією й технічним обслуговуванням ряду виробництв.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Довіримося Джорджу Вашингтону?

Панорама

Повернувшись з Москви з переговорів про створення рубльової зони нового типу, перший заступник прем'єр-міністра Республіки Казахстан Д.Сембаєв провів прес-конференцію, в центрі уваги якої були результати візиту. Для того, щоб зрозуміти, чому так довго й важко відбувалися переговори, перший віце-прем'єр запропонував присутнім зазирнути в недалеке минуле, яке рясніло запевненнями, угодами, обіцянками...

Тепер, здається, все набрало своїх реальних контурів. Висунуті Москвою принципово нові вимоги вступу до єдиної рубльової зони (Казахстан мусить вибирати — чи ввести йому на нинішньому етапі проміжну національну валюту, чи прийняти авансоване надання Росією республіці платіжних засобів на умовах зарахування їх суми як державного боргу) ставлять хрест на тих принципах, які були закладені раніше. Якщо говорити відверто, то, на думку пана Сембаєва, «Казахстан виштовхнутий з рубльової зони, якщо така ще є. І тепер можливості для злиття фінансових систем просто таки втрачені». Також було підкреслено, що вини Казахстану в тому немає, бо політику держави спрямовано на максимальну інтеграцію економік, на формування економічного союзу.

Що ж тепер? Пан Сембаєв висловив власну думку, спочатку суто людську. Ситуація з грішми так чи інак позначиться на переговорному процесі формування економічного союзу. Це, в свою чергу, накладе відбиток на ставлення уряду до принципів СНД загалом. Одним словом, з'являється новий відтінок у всіх проблемах.

Однак фінансове розлучення двох держав, як стало зрозуміло на прес-конференції, не зупиняє життя. Свідчення того — наступного дня почались переговори між прем'єрами двох держав. На них ішлося про принципи функціонування фінансових систем Росії та Казахстану та їхньої взаємодії, виходячи з реалій. Як було заявлено, вони спробують виробити механізми, що забезпечують взаємні розрахунки, співробітництво підприємств, вирішити питання про неторговельні платежі та взаємодію банківських систем, зважаючи на те, що в Казахстані буде чи проміжна, чи національна валюта.

Що ж до грошового обігу в Казахстані, то ситуація тут маловтішна. Казахстан, як і раніше, використовує валюту неіснуючої країни, а лімітує її держава, у якої вона вже не є валютою. Триває масове скидання грошей у республіку. Нова сильна хвиля очікується з боку Туркменистану. Казахстан на сьогодні зіткнувся з валютною інтервенцією і, за твердженнями спеціалістів, валютний ринок практично згорнутий...

Чого ж за такої важкої ситуації Казахстан не прийняв нових умов Росії?

Та того, що всі варіанти, запропоновані Москвою, обумовлюють одне: за стабілізацію валютних відносин з Росією Казахстану доведеться платити золотом. «А в цьому разі ми вліземо в такі борги, що й нащадкам вистачить платити», — заявив Сембаєв.

Уряд Казахстану розуміє: настав час, коли кожен лічить свої гроші й керується власною вигодою. За таких умов дехто вважає, що власну валюту Казахстану необхідно ввести ще до нового року, інакше — провал.

А поки що Казахстан зазнає ефекту пилососа, втягуючи в себе інфляційні непідконтрольні маси старих грошей.

Минулої неділі на алматинській барахолці — центральному універсальному ринку — за 100 тисяч нових російських давали мінімум 250 тисяч «ленінок».

Продавати чи притримувати до нового року свої заощадження? Залишившись після конференції, попросила поради у першого віце-прем'єра. «Поміняй на долари!» — хором закричали колеги-журналісти.

Невже Джорджу Вашингтону доведеться розв'язувати російсько-казахстанські валютно-фінансові проблеми?

Тетяна КОСТІНА.

P.S. Як стало відомо після переговорів глав урядів Казахстану й Росії С.Терещенка й В.Черномирдіна, поділ грошових систем двох країн відбудеться ще до нового року. Під час зустрічі обговорювалось також питання, як зробити процес введення національної казахстанської валюти менш болючим.

Факти і коментар

Непросто буде нехтувати

Ми вже повідомляли, що 3 листопада Генеральна Асамблея ООН знову розглянула питання щодо блокади Куби Сполученими Штатами. Нагадаємо, що рівно рік тому в ООН вже було ухвалено резолюцію з засудженням американської політики щодо цього карибського острова. Нинішнє обговорення проблеми ми попросили прокоментувати Надзвичайного і Повноважного Посла Куби в Україні Діохенеса Ернандеса Астору.

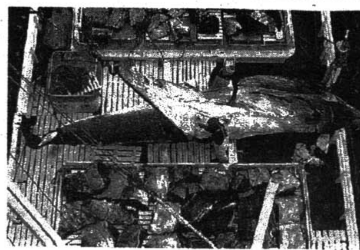
— Генеральною Асамблеєю, — зазначив кубинський дипломат, — ухвалено резолюцію №4819. Її назва — «Необхідність припинення економічної, торгової та фінансової блокади, запровадженої США проти Куби» — промовляє сама за себе. Єдине, на чому хочу наголосити, — цього року проти блокади Куби висловилося на 30 держав більше, ніж торік. А загальні результати голосування такі: 88 країн — членів ООН проти блокади, 57 утрималися і лише США, Ізраїль, Албанія та Парагвай — за її продовження. Для нас такі результати дуже важливі. Адже, по суті, переважна більшість країн світу підтримує кубинський народ. Сподіваємося, що і Сполученим Штатам непросто буде нехтувати думкою світового товариства.

Від редакції: як нам стало відомо, висловившись у 1992 році проти блокади, цього року Україна утрималась під час голосування в ООН. Хоч би які були мотиви цього рішення, все ж навряд чи така швидка зміна позиції до лиця нашій молодій дипломатії.

Людина і світ

Беззахисні велетні

Нехтуючи забороною спеціальної міжнародної комісії, деякі країни світу продовжують виловлювати із світового океану найбільших нині тварин — китів. Китобійні компанії згорнули виробничий промисел, однак частково полюють на морських велетів, прикриваючись вигаданими «науковими» потребами. Найважче відмовитися від забороненого полювання тим державам, де з діда-прадіда «ходили» на кита.

На знімку: це норвезьке китобійне судно було затримане у водах Атлантичного океану, вже коли тварині нічим було допомогти. І ніхто не може сказати напевне, скільки китів, нібито захищених міжнародним законодавством, щорічно гине під гарпунами китобоїв.

Фото із журналу «Шпігель».

До підсумків зустрічі

Україна — Росія: проблеми взаємовідносин — не гра у теніс

В Одесі, як уже повідомлялося, 5—6 листопада відбулася дводенна робоча зустріч міністра закордонних справ України Анатолія Зленка та міністра закордонних справ Російської Федерації Андрія Козирєва. В ході неї обговорено широкий спектр питань подальших взаємовідносин двох сусідніх держав.

А що зустріч була суто робоча й проходила за зачиненими дверима, а підсумкова прес-конференція для журналістів — надто короткою, то стали відомі далеко не всі деталі домовленостей. Певно можна говорити лише про загальну тональність та загальний результат. Андрій Козирєв висловився так: «Нам вдалося досягти обережного успіху». Його український колега Анатолій Зленко, позитивно оцінивши зустріч, наголосив, що в ході неї напрацьовано нові елементи україно-російських взаємостосунків. А це, погодилися обидва міністри, дає змогу рекомендувати президентам України і Росії свіжий підхід до розв'язання ряду проблем двосторонніх відносин.

Хоча згідно з домовленістю між міністрами обговорення питань носило характер «тихої дипломатії», і учасники зустрічі прагнули не стільки переборoти один одного аргументами, скільки стати на грунт реалізації тих доручень, що їх дали міністрам президенти, все ж не можна сказати, що переговори відбувалися гладко. А.Козирєв, приміром, коли йшлося про проблеми ядерного роззброєння, особливо наголошував, що у Москві дуже стурбовані станом ядерної безпеки в Україні, бо боєзаряди на її території, мовляв, перебувають у критичному стані. Отакий собі завуальований тиск А.Зленко парирував: «Не треба драматизувати ситуацію, вона не така критична...» І якщо для Москви в проблемах вивезення з України ядерних боєголовок питань немає — її позиція грунтується виняткова на протоколі Масандри, то у Києві до них ставляться не так однозначно. Попередні угоди на найвищому рівні, відомо, пізніше коригувалися, уточнювалися, доповнювалися, — всього цього не можна відкидати, все це, підкреслив А.Зленко, слід враховувати. Не вважає Київ до кінця з'ясованою й проблему Чорноморського флоту: для нього реалізація Росії своєї частки цього флоту — то лиш один із можливих варіантів, а для Росії — питання начебто вже остаточно розв'язане. Але ж ще багато чого треба з'ясувати: вартість отієї частки флоту, які борги нею покриватимуться в разі продажу і т.ін.

Той, хто слідкує за україно-російським діалогом, аналізує його, не міг не помітити певної переговорної кризи. З одного боку, на найвищому рівні з'являються домовленості, а з другого — спеціалісти- виконавці не можуть здолати наявні розбіжності. А тому реалізація отих домовленостей зволікається, пробуксовує. Отож під час зустрічі в Одесі міністри, не уникаючи гострих кутів, прагнули знайти способи виходу з отакого стану. Домовлено, зокрема, про створення спеціальних робочих груп з найважливіших обговорюваних проблем, у завдання яких входитиме вироблення конкретних рекомендацій щодо просування вперед.

Про результати зустрічі в Одесі, підкреслено, буде поінформовано президентів України і Росії, за чим мають, очевидно, послідувати нові політичні рішення на найвищому рівні.

А.Козирєв передав через А.Зленка особисте послання Президента Росії Б.Єльцина Президентові України Л.Кравчуку.

А.Зленко та А.Козирєв не забули сказати про те, що благотворний вплив на результати зустрічі справило місце її проведення — гостинна Одеса. Саме це, мабуть, і дало змогу міністрам у короткі хвилини перепочинку зустрітися на тенісному корті. У поєдинку двох міністрів доля посміхнулася А.Зленку.І хоч гра у великий теніс — річ непроста, та все ж дипломатія, тим більш, коли йдеться про розв'язання болючих проблем взаємовідносин двох держав, — багато, безумовно, складніша. Протиборством, як у тенісі, успіху тут не досягти.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Експрес-інформація

Тиснутимуть і далі

Попередньою умовою для довгострокового економічного співробітництва й партнерства в галузі безпеки Сполучених Штатів з Україною, Казахстаном та Білоруссю має бути ліквідація ядерної зброї на їх територіях. Таку заяву зробив американський держсекретар У.Крістофер днями на слуханнях у сенатському комітеті з іноземних справ конгресу США.

Говорячи про підсумки недавнього візиту в Україну, він наголосив, що не почув від українського керівництва ніякого конкретного графіку щодо приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Тому, заявив американський урядовець, в цьому питанні США й надалі повинні чинити тиск. «Доки Україна не приєднається до згаданого договору, доти вона не може розраховувати на наше масштабне економічне сприяння, а також на повний вступ до світового співтовариства», — підкреслив У.Крістофер.

Заодно і річницю відсвяткуємо

Зустріч глав держав співдружності має відбутися в Мінську в середині грудня. Таке побажання висловив Президент України Л.Кравчук під час переговорів з виконавчим секретарем СНД І.Коротченею. Пропозицію українського лідера було передано Голові Верховної Ради Білорусі С.Шушкевичу. За словами І.Коротчені, Л.Кравчук обгрунтував цю ідею річницею утворення співдружності, яка відзначатиметься в грудні.

Прийнято заяву

Одинадцятьма державами — членами СНД прийнято спільну заяву, розповсюджену в штаб-квартирі ООН як документ 48-ї сесії Генеральної Асамблеї. У заяві, зокрема, йдеться про те, що ці держави «поділяють серйозне занепокоєння світового співтовариства можливістю розповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки». Ці держави підтвердили свою готовність забезпечити нерозповсюдження ядерної зброї.

Тепер зберігатимуть

Текст проекту Конституції РФ підписано Президентом цієї держави Б.Єльциним. Документ прийнято після того, як до нього внесли декілька поправок. Учора проект Конституції передано засобам масової інформації для опублікування. Оригінал проекту Основного Закону також направлено й у Центральну виборчу комісію, де він зберігатиметься до підведення підсумків всенародного голосування.

І знову біженці

Ускладнилася ситуація на таджико-афганському кордоні, особливо в районі дислокації Пянського прикордонного загону. Це сталося внаслідок тривалих боїв між урядовими формуваннями афганського генерала Дустума і непідконтрольними офіційному Кабулу угрупованнями поблизу таджико-афганського кордону. Десятки прихильників генерала Дустума переправляються на таджицьку територію, намагаючись врятуватися від наступаючих опозиціонерів.

Взято оплот звіадистів

Урядові війська Грузії взяли оплот звіадистів — Зугдіді на заході республіки. Збройні формування прихильників екс-президента держави відчутного опору не чинили. У той час офіційний представник З.Гамсахурдіа в Москві Т.Чачаба повідомив, що заколотники, «можливо й відступили з Зугдіді, але продовжуватимуть війну до останньої краплі крові».

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ААМР і Прайс Уотерхаус пропонують програму навчання

З вересня в Україні розпочалася реалізація загальнонаціональної освітньої програми, покликаної дати населенню базові уявлення про сутність економічних ринкових реформ і процесів приватизації. Цю акцію провадять Американське агентство міжнародного розвитку (ААМР) та компанія Прайс Уотерхаус (Вашингтон) згідно з досягнутою домовленістю між урядами України та США.

ААМР — головне агентство уряду США, яке надає допомогу народам і країнам у становленні ринкової економіки і демократизації суспільства. У незалежних державах колишнього СРСР агентство здійснює роботу, спрямовану на реформування економіки, політики та соціальної перебудови.

Ще у травні-червні американські й українські експерти розробили план приватизації та постприватизаційного розвитку ринкової економіки. Цей план передбачає і національну програму навчання та інформування населення щодо процесу приватизації та становлення ринкової економіки в Україні. Ці заходи мають сприяти місцевій ініціативі, розвиткові свідомості й обізнаності. різних верств населення, формування думки про необхідність прискорення ринкових реформ.

Програма передбачає цілий блок телепрограм для широкої глядацької аудиторії. У ряді університетів буде проведено серію лекцій із залученням фахівців й експертів із США та країн Східної Європи. Окрему підпрограму розраховано на людей похилого віку, які в період ринкових реформ найбільш соціально незахищені. Передбачено також навчання керівників різних органів влади, політиків, лідерів громадських рухів, представників преси.

З метою координації цієї роботи й інформаційного забезпечення програми через українські видання американська сторона спільно з київською організацією Спілки журналістів України створила Прес-клуб економічних реформ. Членами клубу стали 40—60 провідних журналістів-економістів.

Координує роботу Прес-клубу Рада, до якої увійшли впливові представники різних видів, засобів масової інформації. На засіданнях клубу обговорюватимуть ключові питання економічної реформи, для чого запрошуватимуть провідних українських політиків і громадських діячів, західних експертів. Матеріали засідання клубу будуть опубліковані на сторінках українських періодичних видань.

Вони нас прийшли рятувати, але ми рятуватись не хочемо

Минулого тижня відбулося перше засідання прес-клубу економічних реформ, що його створили американське агентство міжнародного розвитку (ААМР) та компанія Прайс Уотерхаус (Вашингтон) спільно з київською Спілкою журналістів України. Після короткого вступного слова про завдання прес-клубу, що його виголосив директор освітніх програм в Україні Мартін Нанн, з доповіддю про основні напрями економічної реформи в Україні виступив директор освітніх програм у державах СНД Білл Мейко.

Змалювавши економічну ситуацію в Україні (спад виробництва в 1991 році становив 10 відсотків, в 1992 — 14 відсотків, в 1993 — 15—20 відсотків), Білл Мейко запропонував чотири етапи подолання кризи.

На його думку, перше, з чого потрібно розпочати, це запровадити жорсткий контроль над грошовою емісією. Головною складовою цього контролю є припинення кредитування нерентабельних підприємств. Звичайно, для цього потрібно мати сильний національний банк, що не піддаватиметься тиску як з боку підприємств, так і з боку Кабінету міністрів чи Верховної Ради.

Це дало підстави до зауваги, що цей захід призведе до масового закриття підприємств і, як результат, до соціального вибуху. Але ж не можна проходити повз таке: станом на 1.09.1993 року кредити, надані тільки за рахунок Державного бюджету підприємствам, котрі тимчасово зазнали фінансових труднощів, становлять 2 трильйони 124 мільярди 487 мільйонів карбованців, що в середньому становить левову частку так званого дефіциту бюджету. Тим більше що надання кредитів аж ніяк не означає, що ці підприємства перестануть тонути і тягти за собою всю економіку.

Другим етапом на шляху подолання економічної кризи має стати прискорена приватизація малих підприємств. У Польщі, скажімо, саме МП дали найбільше робочих місць. Приватизувати їх потрібно за готівку, через аукціони, на які мали б доступ усі громадяни. Проте на сьогодні із 60 тисяч українських МП приватизовано лише 600 (1 відсоток). На думку Білла Мейка, гальмом, що зволікає приватизацію МП, є Закон про оренду. В той же час, скажімо, в Чехії за два роки приватизовано 22 тисячі МП, і є надія, що ці підприємства будуть найнадійнішими в структурі господарства.

Третім етапом має стати масова приватизація середніх та великих підприємств. В Україні їх налічується нині 46 тисяч, приватизовано з них лише 500. На перший погляд є нібито всі передумови для приватизації. Проте ускладнює цей процес те, що в Україні замість аналога російського ваучера, що є цінним папером і що його можна продавати, а отже, проводити ваучерні аукціони, запроваджено майнові сертифікати, на основі яких потрібно відкривати приватизаційні рахунки. Тобто наші громадяни цінних паперів на руки не одержують. У результаті Росія і в масовій приватизації пішла далі як Україна — там уже приватизовано 3 тисячі 500 великих та середніх підприємств, серед яких такі гіганти, як «Зіл» та «Уралмаш». Тож для прискорення масової приватизації Білл Мейко пропонує замість приватизаційних рахунків запровадити в Україні цінні папери на зразок російських ваучерів. Проте в Україні є й інша думка. Деякі економісти, скажімо, вважають за дуже позитивний той факт, що згідно із законом громадяни не мають права продавати свій сертифікат, як це є в Росії, де уже сьогодні значну їх кількість скупили різні підозрілі компанії та фонди за цінами 5—25 тисяч рублів, за реальної їхньої ціни — до двох тисяч доларів США. Цим підірвано майнову основу формування середнього класу, що загальмує розвиток малого бізнесу у сфері виробництва.

На четверте місце Білл Мейко поставив завдання зі створення законодавчої бази, що давала б поштовх розвиткові приватизованих підприємств. Але не можна не погодитися із зауваженням, що цей пункт варто поставити коли не на перше, то принаймні на друге місце. Адже сьогодні поки що не працює Закон про банкрутство, немає законодавства про захист та передання приватної власності. Слід додати сюди і Указ Президента України від 12 жовтня 1993 року «Про випуск Державних товарних облігацій національних ресурсів України», котрий, як відомо, терміном на п'ять років зупиняє виконання Державної програми приватизації та дію Законів України «Про приватизацію майна державних підприємств», «Про малу приватизацію». Щодо приватизації майна, що належить до загальнодержавної власності, коли все це врахувати, то виявиться, що поки що в Україні переконувати в необхідності приватизації доводиться не так населення, що ставить собі на меті прес-клуб економічних реформ, а найвищих службових осіб. Бо сьогодні все має такий вигляд, що вони нас прийшли рятувати, але ми рятуватися не хочемо.

Чеська Республіка завершила малу приватизацію

На сьогодні в Чеській Республіці приватизовано близько 22 тисяч об'єктів малої приватизації (МП). І це досить непоганий показник, хоча спочатку уряд Чехії планував віддати для приватизації до 200 тисяч об'єктів. Проте пізніше, після деякого уточнення, ця цифра зменшилася до 94 тисяч. Згодом вона вже становила 55 тисяч. Це сталося внаслідок того, що кооперативи перетворилися на приватні підприємства. Ще близько половини решти об'єктів були приватизовані в реституційний спосіб. Тож в остаточному підсумку з'ясувалося, що лише 28 тисяч об'єктів можна було приватизувати шляхом аукціонів. Та коли до цієї цифри додати малі державні фірми, склади та об'єкти, що виокремилися з держкомпаній, які також продавалися під час МП, то матимемо ще 10—15 тисяч об'єктів. Отже, загалом у Чехії було близько 40 тисяч об'єктів, що їх пропонували приватизувати під час малої приватизації, а, відтак, хоч у цілому програму малої приватизації там завершено, деякі об'єкти МП продаватимуться й надалі.

Щодо способу приватизації, то вважається, що Чехія приватизувала свою державну власність у ваучерний спосіб, тобто кожен громадянин мав на руках цінні папери. Але ваучерна схема приватизації призвела до того, що дві третини загальної Балансової вартості підприємств першої хвилі приватизації сьогодні контрольовані різноманітними приватизаційними фондами, що можна розцінювати по-різному. Та хоч би як там було, приватизувавши близько 22 тисяч об'єктів малої приватизації, Чехія отримала понад мільярд доларів США. Середня стартова ціна об'єктів становила 33 тисячі доларів. Ціна продажу у середньому на 50 відсотків перевищувала стартову. Варто також зазначити, що 29 відсотків загалу приватизованих об'єктів були продані разом із землею, на якій розташовані, причому більша їх частина припадає на останні етапи малої приватизації.

Якщо проаналізувати структуру проданих у ході малої приватизації об'єктів, то побачимо, що 58 відсотків усіх проданих з них становили магазини, 8 — ресторани, 2 — готелі, 16 — об'єкти бутового обслуговування.

P.S. Матеріал підготовлено за сприяння Американського агентства міжнародного розвитку у рамках надання технічної допомоги Україні з питань приватизації.

Одеса може стати першим містом

в Україні, що матиме приватизовані мережі автобусних маршрутів та сміттезбирання. Вже з 15 листопада починається прийом заявок на участь у тендері щодо приватизації міських автобусних маршрутів, що його проводитиме американська компанія CFED, яка працює під егідою американського агентства з міжнародного розвитку (USAID) у рамках надання технічної допомоги Україні з питань приватизації. В найближчих планах компанії CFED також приватизація недобудованого центрального універмагу Одеси, що, на думку фахівців, може надати поштовху виконанню Указу Президента України «Про приватизацію об'єктів незавершеного будівництва».

Відповідаючи на запитання, чому для втілення перших приватизаційних проектів було обрано саме Одесу, Айрін Шмід (консультант проекту) відповіла, що в цьому місті було запропоновано найоптимальніші умови, в тому числі й приміщення. А до того ж, в Одесі досить «приватизаційно» настроєна місцева влада щодо конкретних об'єктів. Деякі автобусні маршрути Одеси уже давно не діють, оскільки в державі бракує коштів. Водночас перевезенням пасажирів займаються так звані «зальотні» автобуси, що належать різним організаціям та підприємствам. Це, на думку Айрін Шмід, у принципі добре, та оскільки робиться неофіційно, то про якість годі й говорити.

Завдання тендеру — надати цьому процесові офіційного статусу. І що цікаво, вже сьогодні взяти участь у тендері зголосилися 9 компаній, що виборюватимуть маршрут № 1. Переможе той, хто запропонує найкращі умови.

Чи захоче хтось приватизувати систему сміттєзбирання? Звичайно, цей об'єкт для вкладання грошей поки що досить незвичний, проте експерти вважають, що й купець обов'язково знайдеться, бо, по-перше, вміло поставивши справу, можна й з сміття мати прибуток (особливо з такого, як наше), а по-друге, це гарантовані робочі місця, бо проблема сміттєзбирання, як відомо, вічна.

Проте існують сьогодні і проблеми. Найперше це недосконалість законодавчої бази, бо, скажімо, універмаг потрібно продавати із землею. Але сьогодні, як відомо, ще не затверджено коефіцієнтів її оцінки. Так само тільки теоретичною поки що може бути участь іноземців у тендері з продажу універмагу, бо за законом, якщо переможцем стає іноземець, то ціна об'єкта автоматично збільшується в 50 разів, що робить її неприйнятною.

Проте компанія CFED сподівається, що до Різдвяних свят ці три об'єкти їй вдасться приватизувати. Одночасно фахівці компанії працюють над приватизацією державної та комунальної власності, що підпадає під так звану «велику приватизацію». А це машинобудівне об'єднання «Оріон», українська аміачна корпорація, служба міського комунального господарства.

Сторінку підготував Сергій ЛАВРЕНЮК.

«СВИТЯЗЬ» ВИВОДИТЬ В ЛЮДИ

Довідка «ГУ»

Зовнішньоекономічна акціонерна компанія «Свитязь» — це перше в Україні акціонерне товариство, яке:

захищає кошти населення, підприємств і організацій від інфляції;

нараховує дивіденди 100 відсотків річних і більше;

споруджує будинки своїм акціонерам за рахунок дивідендів (як звичайні, так і за технологією проекту «Праця»);

виробляє нові продукти та на їх базі виготовляє ліки від тяжких захворювань;

організовує власну торговельну та аптечну мережу, машинобудівну, фармацевтичну, переробну промисловість, різні послуги акціонерам;

створює нетрадиційну енергетику;

дає можливість нагромадити кошти для майбутньої приватизації державного майна та централізації українських «ваучерів» у акціонерів для цих цілей.

«Свитязь» — це товариство, створене населенням і працює для його добробуту.

Проспект емісії товариства опубліковано в газеті «Голос України» 29 вересня цього року.

В ПЕРШУ ЧЕРГУ — ЖИТЛО

На думку президента акціонерного товариства Івана Будзая, головне завдання «Свитязя» — розв'язання житлової проблеми для акціонерів (фізичних і юридичних осіб) методом акціювання їхніх коштів, захисту від інфляції, досягнення високих дивідендів від використання вкладів.

Це зобов'язує шукати високорентабельні технології в основному продовольчого і фармацевтичного напрямів. Один з прикладів — через технологію вирощування синьо-зеленої водорості спіруліни, значення якої для економіки України важко переоцінити.

Товариство фінансує науку, яка супроводжує новітні технології і досліджує нові види продовольства та лікарських препаратів.

Характерно, що перспективу на побудову нормального житла (котеджу) має кожний акціонер, усе залежить від його фінансових можливостей, бажаного терміну будівництва.

Взагалі об'єднання коштів населення, підприємств і організацій та інвестиції їх у товаровиробництво — один із шляхів виходу з економічної кризи, шлях до добробуту населення.

МОЛОДІ — ПІДТРИМКУ

Враховуючи необхідність у додатковому фінансуванні розвитку молодого покоління — генофонду України — особливо його передового прошарку — студентства, рада товариства вирішила:

виділити 30 тисяч акцій «Свитязь» за пільговими цінами для студентів вищих навчальних закладів України;

пільгові акції студентам продавати за курсом у 10 разів нижчим від наявного і не більше як 3 акції для кожного.

Коментар голови ради товариства, доцента Миколаївського кораблебудівного інституту к. т. н. Віктора ГРИГОРЕНКА.

Рішення ради АТ «Свитязь» має дуже важливе значення для додаткового матеріального забезпечення студентів під час навчання і по закінченні вузу. Зважте самі, шановні колеги, вам надається можливість придбати акцію за 10 тисяч карбованців за курсової вартості 100 тисяч. Прогнозна курсова вартість акції через рік — мільйон карбованців плюс дивіденди.

У перспективі вартість вашого вкладу зросте до таких величин, що після закінчення навчального закладу ви зможете розв'язати складні матеріальні проблеми: побудувати власне житло, придбати дороге майно та транспорт, а це дуже важливо для майбутньої молодої сім'ї.

Студенти-акціонери можуть мати додаткові до стипендії кошти, розповсюджуючи акції «Свитязя». Це 4 відсотки суми виручки від реалізації акцій.

Для більш докладного пояснення економічної політики товариства його керівництво може виступити на зборах студентів.

Раджу вам, дорогі колеги, використати шанс, наданий товариством, щоб у перспективі бути заможними людьми.

ДЯКУЮ «СВИТЯЗЮ»

Я, ветеран праці, жив за «соціалізму», був репресований, доживаю тепер за умов «демократії», яка перевела нас на хліб і воду.

Нарешті, вирішив спробувати щастя у «Свитязі» і гадаю, що не промахнувся!

Впевнений, якби всі ветерани так діяли, то не ми, пенсіонери, запобігали ласки в держави, а вона в нас.

Л. КАНІБОЛОДСЬКИЙ.

ПОРАДИ ДОСВІДЧЕНОГО БДЖОЛЯРА

Мені вже 75 років, з них 40 років пов'язані з аматорським бджільництвом. Воно дає 90 відсотків усієї солодкої продукції в Україні.

Держава не створила умов для нормальної праці, не забезпечила нас нафтопродуктами, ліками для бджіл, інвентарем, промисловою базою. В неї одне завдання — зібрати податки.

Ось чому я пропоную створити при акціонерному товаристві «Свитязь» власну матеріальну базу.

Механізм простий, — здавання меду під акції «Свитязя», а це в Україні сьогодні — тверда валюта.

Маємо самі створити собі умови для відродження і розвитку бджільництва.

Е. НЕХІМЧУК,
член ради товариства.

ГАЗЕТА «АКЦІОНЕР»

Через неї відбувається постійний зв'язок товариства з акціонерами.

Але газета потрібна не тільки акціонерам, вона потрібна всім:

мешканцям міст, щоб орієнтуватися у джунглях економічного хаосу, у розв'язанні багатьох матеріальних проблем, особливо житлової;

селянам, яким вона допоможе придбати нові технології вирощування грибів, виробництва додаткових кормів для домашньої худоби та птиці, гумусу (добрива) для землі, чудо-спіруліни або просто навчить, як зберегти і нагромадити гроші;

газета допоможе пенсіонерам вижити за цих тяжких часів;

молоді — здійснити свої мрії; допоможе приватизувати державне майно.

Індекс передплати: 30653. Ціна річної передплати 10 тисяч карбованців протягом року не зростатиме.

«Акціонер» має стати настільною газетою для кожного громадянина України.

За 1992 рік вклади населення під акції «Свитязя» індексовано в 10 разів і, крім цього, нараховано дивіденди в 100 відсотків річних. Загалом це 1100 відсотків до вкладу.

Акції АТ зовнішньоекономічної акціонерної компанії «Свитязь» вільно продають у всіх поштових відділеннях Києва, в Миколаєві та Харкові.

Курсова вартість акцій в жовтні — 100 тисяч карбованців. У грудні їх продаватимуть у всіх поштових відділеннях України та представництвах товариства в обласних центрах.

Адреса АТ «Свитязь»: 327003, м. Миколаїв, вул. Потьомкінська, 217.

Тел. (0512) 24-68-20, 24-69-20, 24-31-46, 24-03-18, 24-02-48.

Представництво: м. Харків, вул. Пушкінська, 32, к. 32. Тел. (056) 40-16-76, 47-40-57.

Підготував Андрій БОЄЧКО.

Право: факт і коментар

Прокурор запрошує сідати

Не скажу, що раніше у Сумах Феміда дрімала, але чогось схожого не пам'ятають навіть старожили. За якихось півтора-два місяці тут трапилася серія скандально-кримінальних пригод за участю високоповажних осіб області й міста.

Спершу за те, що брав хабарі, було заарештовано колишнього завідувача управління торгівлі та громадського харчування міськвиконкому Олександра Целбунова. За такий же гріх доведеться, певне, відповідати перед судом і екс-заступникові начальника податкової інспекції Ковпаківського району Сум Леонідові Борисенку. Порушено кримінальну справу за «контрабандною» статтею, а саме, за безліцензійний продаж та обмін цукру на автомобілі, проти начальника управління внутрішніх справ області Миколи Пасюти, якого знято з посади. Зловживання службовим становищем інкримінує прокуратура мерові обласного центру Миколі Усенку, котрий створював режим найбільшого сприяння комерційним структурам у придбанні квартир і престижних ділянок під житлове будівництво.

А як подивував земляків керуючий обласним управлінням Національного банку України Анатолій Сєргєєв! Слідство щойно розпочато і в його інтересах поки що утримаємося від детальної розповіді. Хоча один із фактів таки став надбанням громадськості, і він досить промовистий. Користуючись з необмеженої влади, пан Сєргєєв обміняв на долари у «своїй» установі 164 мільйони власних (!) купоно-карбованців. Причому не за біржовим, а за фіксованим курсом...

Аргументи у правоохоронців, як бачимо, більш ніж переконливі, і все ж, коли з керівного «набою» одна за одною випадають фігури такого калібру, мимоволі з огляду на недавнє минуле з характерною для нього компанійщиною, беруть певні сумніви. Ними я і поділився з прокурором Сумської області Віктором Сухоносом.

— Це, вважайте, просто збіг обставин, — сказав Віктор Володимирович. — Адже я можу навести силу-силенну прикладів тотожного реагування правоохоронців і на схожі злочини та порушення, скоєні за цей період далеко не номенклатурними начальниками. Ось буквально напередодні заарештовано чотирьох працівників Сумської митниці, які лише за одну зміну «реквізували» у клієнтів близько двох мільйонів карбованців, велику кількість валюти, кілька валіз із делікатесами і спиртним. Хабарництво, корупція, зловживання службовим становищем у нашому суспільстві набрали масштабів пошесті. Без рішучого «хірургічного» втручання зупинити її неможливо, і тут не має жодного значення соціальний статус правопорушника — перед законом усі рівні.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

До уваги ділових людей

«Елка» потрібна тим, хто торгує і контролює

Сьогодні частина коштів, яка мала поповнювати бюджет держави, осідає в кишені деяких нечесних підприємців, торговців. Тож згідно з рішенням директивних органів нашої держави в Україні всі види продажу мають здійснювати через касові апарати. Це дасть можливість налагодити певний контроль за надходженням податків, тощо.

Визначено і головне підприємство з виробництва касових апаратів для масової торгівлі — київське виробниче об'єднання «Електронмаш». Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю із заступником генерального директора виробничого об'єднання «Електронмаш» А.МИРОНЕНКОМ.

— Анатолію Васильовичу, касові апарати повинні мати певні характеристики, відповідати певним вимогам. Чи не так?

— Так. Апарат повинен мати спеціальний захист своєї пам'яті, щоб ніхто не міг «внести правки» у звітні цифри. Саме з цього ми і виходили, розробляючи малогабаритний апарат «Елка-801Б» та «Елка-801М».

Ми розуміли, що приватному торговцеві сьогодні не по кишені касовий апарат вартістю 10—12 мільйонів карбованців. Такими обладнані великі магазини, універсами тощо. У комерційних кіосках, невеличких магазинах в апаратах не обов'язкове табло для покупців і контрольна стрічка, адже тут, як правило, купують один-два види товарів. Головне, щоб вартість покупки зафіксувалась у пам'яті машини, щоб оператор не міг викривити ці цифри і щоб податковий інспектор міг вільно зняти показники надходження коштів за проданий товар.

Це і було враховано у спільній українсько-болгарській розробці — електронному апараті-реєстраторі «Елка-801Б». Чому ми звернулися до болгар? Ми з ними співпрацюємо давно. У них є певний досвід. До того ж це обійдеться дешевше для покупців нашої продукції.

— І все ж таки, яка вартість вашої новинки?

— Відпускна заводська ціна — 4 млн 900 тисяч карбованців. Ми намагаємося збувати нашу продукцію без посередників, щоб уникнути торгових накруток. Ми так домовились із головними нашими замовниками — Укртехносервісом і Укрторгсервісом, що і вони не накручуватимуть ціну, братимуть лише невеличкий процент.

Сьогодні на підприємстві є сервісний центр, який обслуговує апарати. Завтра створимо регіональні центри в кожній області, ремонт здійснюватимемо методом блокової заміни. Це зведе до мінімуму простої торгової точки через поламку апарата.

До речі, навіть за умови відключення від мережі живлення «Елка-801» ще 720 годин зберігає в пам'яті інформацію. Ця машина по закінченні зміни виводить на стрічку суму, яка залишається у торговця, а також суму відрахувань податків.

Ще одна спільна з болгарами розробка — касовий апарат «Елка-852» — машина, яка має фіскальну пам'ять, контрольну стрічку, її можна підключати до електронних ваг, комп'ютера. Апарат, працюючи в системі, фіксує проходження не тільки грошей, а й товару.

«Елка-852» накопичує та зберігає у фіскальній пам'яті інформацію сім років.

— Скільки касових апаратів уже виготовлено, скільки планується виготовити наступного року і яка потреба в них загалом?

— У вересні-жовтні з конвеєра зійшло 3600 апаратів. Наступного року виготовимо ще сто тисяч. А загалом потреба у таких машинах — близько півмільйона штук.

— Анатолію Васильовичу, а як же бути тим торговцям, хто працює на лотках, на «Патенті», тим, у кого торгову точку не підключено до електричної мережі?

— Тепер розробляється переносний касовий апарат. По закінченні торгового дня його підключають до мережі і одержують відповідне розпечатування.

Одне слово, всі, хто зацікавився нашою продукцією, звертайтеся до НВО «Електронмаш» за адресою: **Київ-180, вул. В.Окружна,4. Телефони конструкторів — 475-93-43, відділу збуту — 474-12-37, відділу реклами — 474-12-34, відділу маркетингу — 475-91-53, 475-91- 51.**

Вів розмову
Леонід БРОВЧЕНКО.

Співчуття Президента України

З глибоким сумом дізнався, що пішла з життя талановита, чудова людина, високий майстер своєї справи — Турчин Ігор Євдокимович.

Під його керівництвом команда «Спартак» — Київ 20 разів ставала чемпіоном СРСР, 13 разів володіла Кубком європейських чемпіонів з гандболу. За ці рекордні результати команда разом із своїм наставником була внесена до книги рекордів Гіннесса. Команда Турчина виграла перший Чемпіонат незалежної України в сезоні 1991—92 років.

Світла пам'ять про Ігоря Євдокимовича назавжди залишиться в серцях усіх, хто знав і шанував його.

Президент України Л.КРАВЧУК.

Спорт

На аренах країни і СВТУ

Художня гімнастика. В Іспанії проходив чемпіонат світу. Відмінно виступили українські грації. В командному турнірі вони були другими (перемогли болгарські дівчата). Срібну медаль у багатоборстві здобула Катерина Серебрянська (донька у минулому футболіста київського «Динамо» і сімферопольської «Таврії»). А чемпіонкою стала Марія Петрова з Болгарії.

Теніс. У Парижі завершився міжнародний чоловічий турнір OPEN DE BERCY з призовим фондом 2 мільйони 165 тисяч доларів. Наш земляк Андрій Медведєв вийшов до фіналу. Але там поступився хорватові Горанові Іванишевичу — 4:6, 2:6, 6:7.

Гандбол. Кубок ЄГФ. Чоловіки. ЦСКА (Москва, Росія) — СКА (Київ, Україна) — 21:17. Перший матч виграли кияни — 21:16. Вони й продовжать виступи в турнірі.

Волейбол. Кубок кубків. Чоловіки. «Локомотив» (Київ, Україна) — «Матадор» (Словаччина) — 3:0. Матч-відповідь — 12 листопада.

Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Торпедо» НН — «Сокіл» — 2:2, «Хімік» — «Сокіл» — 5:1. Наступний матч кияни зіграють вдома 17 листопада з «Салаватом Юлаєвим». А з 12 по 14 листопада наші земляки візьмуть участь у груповому турнірі Кубка чемпіонів. У Швейцарії їхніми суперниками будуть — місцевий клуб «Клотен», «Торпедо» (Усть-Каменогорськ, Казахстан) і «Брюнес» (Швеція).

Футбол. Чемпіонат країни. 14 тур. **«Шахтар» — «Карпати». 3:0.** 1500 глядачів. Голи: Біліченко (22), Кривенцов (56, 74, з пенальті). **«Дніпро» — «Кремінь». 2:1.** 3000. Коновалов (46), Москвін (89), Янковський (14). **«Металург» — «Таврія». 4:1.** 1500. Маркін (2), Гуремський (78), Вараксін (87), Петрик (89); Фурсов(39). **«Металіст» — «Нива» (Тернопіль). 0:0.** 3000. **«Динамо» — «Чорноморець». 2:0.** 1000. Шкапенко (2), Шаран (16). **«Верес» — «Кривбас». 1:1.** 12000. Філімонов (76, з пенальті); Пантілов (10). На 14 хв. Яворський («Верес») не реалізував пенальті. **«Темп» — «Торпедо». 3:0.** 9000. Брунджадзе (44), Скаченко (58), Аваков (67). **«Буковина» — «Нива» (Вінниця). 0:0.** 2000. **«Волинь» — «Зоря-МАЛС». 2:1.** 2200. Круковець (2), Федюков (32); Аносов (88). На 70 хв. Дикий («Волинь») не реалізував пенальті.

	І	В	Н	П	М	О
Динамо	13	10	3	0	26-11	23
Шахтар	14	8	4	2	24-13	20
Чорноморець	13	8	2	3	21-12	18
Дніпро	14	8	2	4	20-13	18
Верес	14	6	6	2	19-10	18
Темп	14	5	6	3	14-9	16
Нива ТР	14	5	4	5	17-13	14
Кривбас	14	5	4	5	11-10	14
Таврія	14	5	3	6	15-14	13
Волинь	14	4	5	5	11-12	13
Карпати	14	4	5	5	10-14	13
Торпедо	13	3	6	4	10-12	12
Зоря-МАЛС	14	5	1	8	12-19	11
Нива Вц	14	3	5	6	11-17	11
Буковина	14	3	4	7	11-15	10
Металіст	14	2	5	7	7-23	9
Металург	13	2	4	7	9-19	8
Кремінь	14	2	3	9	7-19	7

Ліга чемпіонів. Відбулося жеребкування груп. 24 грудня в першому турі зустрінуться: група А — «Монако» — «Спартак», «Галатасарай» — «Барселона»; група В — «Андерлехт» — «Мілан», «Порто» — «Вердер».

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 812761.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311213.

1, 3, 4, 5, 6 і 8 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».